

V Bruseli 5. apríla 2022
(OR. fr, en)

7768/22

Medziinštitucionálny spis:
2022/0006(NLE)

JEUN 38
EDUC 113
EMPL 122
SOC 195
COHAFA 38
SUSTDEV 73

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	6923/22 REV 1
Predmet:	Odporúčanie Rady týkajúce sa mobility mladých dobrovoľníkov v rámci Európskej únie (text s významom pre EHP)

Delegáciám v prílohe zasielame odporúčanie Rady týkajúce sa mobility mladých dobrovoľníkov v rámci Európskej únie, ktoré prijala Rada pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport 5. apríla 2022.

Odporúčanie Rady

týkajúce sa mobility mladých dobrovoľníkov v rámci Európskej únie

(Text s významom pre EHP)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 165 a 166,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

1. Predsedníčka Európskej komisie 15. septembra 2021 vo svojom prejave o stave Európskej únie¹ oznámila, že Európska komisia navrhne, aby sa rok 2022 stal Európskym rokom mládeže, „ktorý bude zasvätený uznaniu mladých ľudí, ktorí obetovali tak veľa pre ostatných“. Cieľom Európskeho roku mládeže je okrem iného „podpor[ovať] mladých ľudí pri získavaní lepšej predstavy o verejnej politike na úrovni Únie, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni a aktív[n]e propag[ovať] rôzn[e] príležitost[i], ktoré im poskytujú verejné politiky na úrovni Únie, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, s cieľom podporiť ich osobný, spoločenský, ekonomický a profesijný rozvoj v zelenom, digitálnom a inkluzívnom svete so zameraním sa na odstraňovanie zostávajúcich prekážok“².

¹ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/soteu_2021_address_sk_0.pdf.

² Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2316 z 22. decembra 2021 o Európskom roku mládeže (2022), Ú. v. EÚ L 462, 28.12.2021, s. 1 – 9.

2. Ako sa zdôrazňuje v uznesení Európskeho parlamentu o vplyve pandémie COVID-19 na mladých ľudí a šport [2020/2864(RSP)]³, mladí ľudia sú v centre činností motivovaných solidaritou s cieľom reagovať na potreby svojich spoločenstiev vzhľadom na pandémiu COVID-19 od vedenia kampaní na zvyšovanie informovanosti cez prácu v prvej línii v rámci Európskeho zboru solidarity až po iné dobrovoľnícke činnosti.
3. Prostredníctvom dobrovoľníckych činností v rámci Európskeho zboru solidarity a iných programov mladí ľudia zaručujú konkrétny účinok preambuly Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ), v ktorej sa zdôrazňuje želanie signatárov prehĺbiť solidaritu medzi národmi Európy, a článku 2 ZEÚ, v ktorom sa solidarita uvádza ako jedna zo spoločných hodnôt členských štátov, ako aj článku 3 ZEÚ, v ktorom sa uvádza, že cieľom Únie je presadzovať mier, svoje hodnoty a blaho svojich národov. Ich dobrovoľnícke akcie v oblasti humanitárnej pomoci prispievajú k presadzovaniu mieru v Európe a vo svete a k rešpektovaniu ľudskej dôstojnosti a ľudských práv.
4. Hoci skúsenosti s Európskou dobrovoľníckou službou (1996 – 2018) a Európskym zborom solidarity sú pozitívne, vyplýva z nich aj potreba ďalej uľahčovať nadnárodnú dobrovoľnícku činnosť, a to najmä pre mladých ľudí s nedostatkom príležitostí. V tejto súvislosti Rada vyzvala na preskúmanie odporúčania Rady z 20. novembra 2008 o mobilite mladých dobrovoľníkov v rámci Európskej únie (ďalej len „odporúčanie Rady z roku 2008“) s cieľom posilniť potenciál európskych programov pre mládež pri oslovovaní mladých ľudí a pomoci pri budovaní komunity⁴. Uvedené vyplýva konkrétne z prílohy 4 o pracovnom pláne pre stratégiu EÚ pre mládež na roky 2019 – 2027. Okrem toho sa na preskúmanie odporúčania Rady z roku 2008 odkazovalo v správe Komisie o vykonávaní stratégie EÚ pre mládež zo 14. októbra 2021⁵.

³ [Priaté texty – Vplyv ochorenia COVID-19 na mládež a šport – streda, 10. februára 2021 \(europa.eu\).](https://eur.europa.eu/en/policies/youth-employment/youth-employment-2021)

⁴ Ú. v. EÚ C 456, 18.12.2018, s. 1 – 22.

⁵ Správa Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o vykonávaní stratégie EÚ pre mládež (2019 – 2021), COM/2021/636 final.

5. Väčšina otázok uvedených v odporúčaní Rady z roku 2008 má stále zásadný význam a zostáva zachovaná aj v tomto návrhu. Aktualizácia odporúčania Rady z roku 2008 je potrebná z dôvodu viacerých zmien, ktoré nastali od roku 2008. Dôležitou z nich je zriadenie Európskeho zboru solidarity v roku 2016 a vytvorenie nových vnútroštátnych systémov dobrovoľníckej činnosti a dobrovoľníckych činností, a to aj s nadnárodnými prvkami⁶, ktoré niekedy ponúkajú mladým ľuďom veľmi podobné príležitosti. V stratégii Európskej únie pre mládež na roky 2019 – 2027⁷ boli členské štáty a Komisia vyzvané, aby sa v rámci svojich právomocí snažili dosiahnuť komplementárnosť a synergie medzi finančnými nástrojmi EÚ a vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi schémami.

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/888 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje program Európsky zbor solidarity. Dobrovoľnícke činnosti môžu prebiehať v tretích krajinách:

- podľa článku 7 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/888: „dobrovoľnícka činnosť v rámci „účasti mladých ľudí na činnostiach v oblasti solidarity“ sa môže uskutočniť v krajine, ktorá nie je krajinou trvalého pobytu účastníka (ďalej len „cezhraničná dobrovoľnícka činnosť“), alebo v krajine trvalého pobytu účastníka (ďalej len „dobrovoľnícka činnosť v rámci krajiny“)“.

Krajina, ktorá nie je krajinou trvalého pobytu účastníka, môže byť tretou krajinou pridruženou k programu alebo ostatnou zúčastnenou krajinou;

- podľa článku 10 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/888: „dobrovoľnícka činnosť v rámci Európskeho dobrovoľníckeho zboru pre humanitárnu pomoc môže prebiehať iba v tých regiónoch tretích krajín, v ktorých sa uskutočňujú činnosti a operácie humanitárnej pomoci a neprebiehajú žiadne medzinárodné ani vnútroštátne ozbrojené konflikty“.

Okrem toho podľa článku 2 bodu 3 sa na programe môžu zúčastniť aj štátni príslušníci tretích krajín, „ktor[i] m[ajú] oprávnený pobyt v členskom štáte, v tretej krajine pridruženej k programu alebo v inej zúčastnenej krajine podľa tohto nariadenia“.

⁷ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218\(01\)&qid=1578414694481&from=SK](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&qid=1578414694481&from=SK).

6. Z hodnotenia stratégie EÚ pre mládež a odporúčania Rady z roku 2008⁸ vyplynulo, že potreba začleniť ľudí zo znevýhodneného prostredia bola v roku 2015 naliehavejšia než v roku 2008. Medzi ďalšie identifikované potreby, na ktoré sa však odporúčanie z roku 2008 nezameriavalo, patrilo zabezpečovanie kvality dobrovoľníckych projektov, možnosti budovania kapacít organizácií a lepšie monitorovanie vykonávania odporúčania. Expertná skupina navrhla ďalšie politické odporúčania⁹, ktoré sa týkali aj výmeny poznatkov a nadväzovania kontaktov, prístupu k dobrovoľníckym činnostiam, administratívnych prekážok, informovanosti, uznávania, digitálneho dobrovoľníctva a environmentálneho kontextu, z ktorých vychádza navrhované odporúčanie.

⁸ Hodnotenie stratégie EÚ pre mládež a odporúčania Rady o mobilite mladých dobrovoľníkov, 2016.

⁹ „Podpora mobility mladých dobrovoľníkov a cezhraničnej solidarity, súbor praktických nástrojov pre aktérov a zainteresované strany v oblasti mládeže a odporúčania pre tvorcov politik“, ktoré vypracovala expertná skupina zriadená Európskou komisiou na podporu procesu preskúmania odporúčania Rady z roku 2008 o mobilite mladých dobrovoľníkov, 2021 (práca prebiehala od septembra 2019 do septembra 2020).

7. Od roku 2008 majú krízy, napríklad tie, ktoré narúšajú nadnárodnú fyzickú mobilitu dobrovoľníkov, vážne dôsledky. Pandémia ochorenia COVID-19 obrátila pozornosť na dôležitosť zaistenia bezpečnosti a ochrany a fyzického a duševného zdravia všetkých účastníkov za každých okolností vrátane prijatia ustanovení na zvládnutie potenciálneho vplyvu nepredvídaných okolností. Okrem toho pojem „nadnárodná dobrovoľnícka činnosť“ v praxi dlho označoval výlučne činnosti zahŕňajúce fyzickú mobilitu dobrovoľníkov. S technologickým pokrokom a pod vplyvom pandémie ochorenia COVID-19 sa však objavili nové trendy v oblasti dobrovoľníckej činnosti. Digitálne dobrovoľníctvo odhalilo svoj potenciál dopĺňať fyzickú mobilitu alebo byť voliteľnou formou dobrovoľníckej činnosti pre mladých ľudí, ktorí nemôžu fyzicky cestovať. Takisto sa jasne ukázal aj význam medzigeneračného rozmeru dobrovoľníckej činnosti pri riešení demografických výziev v našej spoločnosti. Obavy o životné prostredie a zmenu klímy sú jednou z priorít politickej agendy EÚ a musia byť zohľadnené v činnostiach, ktoré zahŕňajú nadnárodnú mobilitu.
8. V oznámení Európskej komisie o vytvorení európskeho vzdelávacieho priestoru do roku 2025¹⁰ sa zdôraznil význam inkluzívnosti, kvality a uznávania cezhraničných skúseností v rámci Európskeho zboru solidarity. Záruky kvality dostupných príležitostí a poskytovanie primeranej podpory účastníkom v každej fáze ich dobrovoľníckych skúseností sú nevyhnutným predpokladom na to, aby boli dobrovoľnícke činnosti prospešné pre komunity, ako aj mladých dobrovoľníkov.

¹⁰ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o vytvorení európskeho vzdelávacieho priestoru do roku 2025, COM(2020) 625 final, k dispozícii na adrese: [EUR-Lex – 52020DC0625 – SK – EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

9. Rada vo svojom uznesení o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a v odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030) v prioritnej oblasti č. 1 strategického rámca potvrdila, že „[p]odpora, oceňovanie a uznávanie neformálneho vzdelávania vrátane dobrovoľníckej činnosti a zlepšenie inkluzívnosti, kvality a uznávania cezhraničných činností v rámci solidarity“ je konkrétnou otázkou, v ktorej je potrebné konať.
10. Jednou z prvých ťažkostí, s ktorými sa mladí ľudia zaujímajúci sa o nadnárodnú dobrovoľnícku činnosť stretávajú, je prístup k používateľsky ústretovým informáciám o ich postavení a právach ako dobrovoľníkov na špecializovanom vnútroštátnom webovom sídle, aby mohli začať svoju nadnárodnú dobrovoľnícku činnosť s plným vedomím toho, aký vplyv bude mať na ich práva a nároky v oblasti sociálneho zabezpečenia v hostiteľskom členskom štáte, ako aj v členskom štáte ich obvyklého pobytu¹¹. Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724 z 2. októbra 2018 o zriadení jednotnej digitálnej brány na poskytovanie prístupu k informáciám, postupom a asistenčným službám a službám riešenia problémov sú Komisia a členské štáty už teraz povinné poskytovať občanom EÚ používateľsky ústretové online informácie o právach, povinnostiach a pravidlách stanovených v práve Únie a vo vnútroštátnom práve v oblasti dobrovoľníckej činnosti v inom členskom štáte¹².

¹¹ Je potrebné pripomenúť, že nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia sa ustanovuje koordinácia práv na sociálne zabezpečenie vrátane nemocenských dávok v cezhraničných situáciách, pričom toto nariadenie sa vzťahuje na dobrovoľníkov pohybujúcich sa medzi členskými štátmi.

¹² Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 32, príloha I, oddiel E. Vykonávané prostredníctvom portálu Vaša Európa: [Vaša Európa \(europa.eu\)](https://europa.eu).

11. Mnohé otázky súvisiace s nadnárodnou mobilitou nemožno riešiť len na vnútroštátnej úrovni, keďže do týchto činností sú zapojené vysielajúce aj hostiteľské členské štáty. Administratívne a právne rámce dobrovoľníckej činnosti v jednotlivých členských štátoch sa môžu líšiť. Komplexné informácie prispôbené mládeži o vnútroštátnych právnych a administratívnych pravidlách upravujúcich dobrovoľnícku činnosť, najmä o sociálnom zabezpečení vo vysielajúcich a hostiteľských členských štátoch, sú veľmi dôležité pre mladých ľudí, ktorí si želajú zapojiť sa do nadnárodných dobrovoľníckych činností.
12. V oznámení Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Akčný plán pre integráciu a začlenenie 2021 – 2027¹³ sa uznáva úloha dobrovoľníckej činnosti pri integrácii a začleňovaní osôb s nedostatkom príležitostí. Pre mnohých z nich môžu dobrovoľnícke činnosti predstavovať najdostupnejšiu možnosť, ako sa zapojiť do cezhraničnej mobility, najmä forme krátkodobej dobrovoľníckej činnosti alebo skupinovej či tímovej dobrovoľníckej činnosti.
13. Štátni príslušníci tretích krajín môžu čeliť administratívnym a praktickým prekážkam cezhraničnej dobrovoľníckej činnosti, ak musia žiadať o krátkodobé alebo dlhodobé víza alebo povolenie na pobyt na účely dobrovoľníckej služby v inom členskom štáte. V smernici (EÚ) 2016/801 sa upravujú podmienky získania dlhodobého víza alebo povolenia na pobyt na účely prijatia na územie členského štátu na účely dobrovoľníckej služby. Smernica však neobsahuje ustanovenia o mobilite dobrovoľníkov z tretích krajín v rámci EÚ.

¹³ COM(2020) 758 final.

UZNÁVA, ŽE:

17. Na účely tohto odporúčania sa používa rovnaké vymedzenie pojmu „dobrovoľnícka činnosť“ ako v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/888 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje program Európsky zbor solidarity, a to činnosť v oblasti solidarity, ktorá sa vykonáva počas obdobia najviac 12 mesiacov ako dobrovoľná, neplatená¹⁸ činnosť a prispieva k dosiahnutiu spoločného blaha. Ak sa v nadnárodných systémoch existujúcich v členských štátoch predpokladajú činnosti v oblasti solidarity v trvaní dlhšom ako 12 mesiacov, ktoré inak zodpovedajú vymedzeniu pojmu dobrovoľnícka činnosť, majú sa na účely tohto odporúčania považovať za dobrovoľnícku činnosť, a teda sa majú zahrnúť do jeho rozsahu pôsobnosti.
18. Dobrovoľnícka činnosť mládeže podľa tohto odporúčania zahŕňa dobrovoľnícku činnosť v rámci EÚ vykonávanú občanmi EÚ alebo štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí majú pobyt v jednom členskom štáte a presúvajú sa do druhého členského štátu na účely dobrovoľníckej služby v rámci Európskeho zboru solidarity alebo akéhokoľvek vnútroštátneho systému cezhraničnej dobrovoľníckej činnosti alebo na účely cezhraničnej dobrovoľníckej činnosti v členských štátoch. Opatrenia prijaté členskými štátmi a Komisiou v reakcii na toto odporúčanie by mali v čo najväčšej miere zohľadňovať aj dobrovoľnícke činnosti medzi členskými štátmi a tretími krajinami. Dobrovoľnícke činnosti by nemali mať nepriaznivý vplyv na potenciálne alebo už existujúce platené zamestnanie, ani sa nesmú považovať za jeho náhradu. Pojmy „mládež“ a „mladí ľudia“ sa vzťahujú na vekovú skupinu od 18 do 30 rokov.
19. Mladí ľudia s nedostatkom príležitostí sú mladí ľudia, ktorí z ekonomických, sociálnych, kultúrnych, geografických alebo zdravotných dôvodov, pre svoj prisťahovalecký pôvod alebo z dôvodov, ako je zdravotné postihnutie alebo ťažkosti vo vzdelávaní, alebo z akéhokoľvek iného dôvodu vrátane dôvodu, ktorý by mohol viesť k diskriminácii podľa článku 21 Charty základných práv Európskej únie, čelia prekážkam, ktoré im bránia v účinnom prístupe k príležitostiam¹⁹.

¹⁸ Dobrovoľníkom sa za ich čas neplatí, ale môžu sa im uhradiť výdavky, ktoré sa zvyčajne obmedzujú na cestovné, stravu alebo ubytovanie, a/alebo iné malé osobné výdavky.

¹⁹ Pozri rovnaké vymedzenie pojmu v článku 2 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2021/888.

TÝMTO ODPORÚČA ČLENSKÝM ŠTÁTOM:

Nadalej podporovať nadnárodnú dobrovoľnícku činnosť v Európe a mimo nej s primeraným ohľadom na vnútroštátne rámce a právne predpisy v oblasti dobrovoľníckych činností a na celkové vnútroštátne priority členských štátov, existujúce miestne príležitosti a pri dodržiavaní režimov verejných výdavkov.

Na tento účel uľahčovať rozvoj týchto línií činností:

20. zváženie opatrení prispievajúcich k zachovaniu primeraného a jasného legislatívneho a vykonávacieho rámca pre zdravie, bezpečnosť a ochranu účastníkov nadnárodných dobrovoľníckych činností, a to:
 - a) zabezpečením toho, aby mali všetci dobrovoľníci nárok na sociálne zabezpečenie v členskom štáte podľa ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia;
 - b) podporovaním organizátorov zapojených do vykonávania dobrovoľníckych činností pri zabezpečovaní toho, aby mali jasné a spoľahlivé postupy týkajúce sa starostlivosti o dobrovoľníkov a poskytovania im pomoci v prípade krízových situácií, núdzových situácií a iných nepredvídaných okolností.

21. poskytovanie prístupných informácií a zvyšovanie informovanosti o právach dobrovoľníkov, ako je stanovené v uvedenom osobitnom rámci, najmä:
- a) zaistením existencie vnútroštátneho webového sídla, ktoré spĺňa požiadavky smernice o prístupnosti webových sídel²⁰, na poskytovanie praktických a komplexných informácií pre dobrovoľníkov týkajúcich sa vnútroštátnych právnych a administratívnych pravidiel upravujúcich dobrovoľnícku činnosť a vplyvu dobrovoľníckej činnosti v inom členskom štáte na existujúce a budúce práva a nároky²¹ dobrovoľníka v oblasti sociálneho zabezpečenia (pre prichádzajúcich aj odchádzajúcich dobrovoľníkov EÚ);
 - b) podporovaním poskytovateľov informácií pre mládež prostredníctvom podpory odbornej prípravy v oblasti vypracúvania informácií prispôbených mládeži týkajúcich sa vnútroštátnych právnych a administratívnych pravidiel upravujúcich dobrovoľnícku činnosť;
 - c) podporovaním spolupráce s existujúcimi sieťami a službami, ako je napríklad ERYICA, pri vypracúvaní takýchto informácií;
 - d) nabádaním organizátorov cezhraničných dobrovoľníckych činností v rámci existujúcich vnútroštátnych systémov a činností, aby upozorňovali na príslušné vnútroštátne a európske webové sídla²², ktoré informujú dobrovoľníkov o ich právach, povinnostiach a platných pravidlách v súvislosti s dobrovoľníckou činnosťou v inom členskom štáte.

²⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102 z 26. októbra 2016 o prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora, Ú. v. EÚ L 327, 2.12.2016.

²¹ Vráťane informácií o postupoch podávania žiadostí o európsky preukaz zdravotného poistenia (EPZP) a podrobných informácií o tom, čo je a čo nie je pokryté vnútroštátnymi systémami zdravotnej starostlivosti.

²² Viacjazyčný portál Vaša Európa podľa nariadenia (EÚ) 2018/1724, Ú. v. EÚ L 295; sekcia Wiki pre mládež na Európskom portáli pre mládež; informácie na portáli Europa, napr. o európskom preukaze zdravotného poistenia: [Žiadosť o vydanie preukazu – Zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie – Európska komisia \(europa.eu\)](#).

22. zvýšenie kvality dobrovoľníckych príležitostí podporou organizátorov dobrovoľníckych činností v ich úsilí o budovanie kapacít. To sa dá dosiahnuť najmä:
- a) podporovaním organizátorov vo vysielajúcich aj v prijímajúcich členských štátoch v spolupráci, a to aj poskytovaním dostatočných informácií o dobrovoľníckej činnosti, jej organizátoroch a o dobrovoľníkovi, aby mohli obe strany prijať podložené rozhodnutie o vhodnosti činnosti a splniť všetky právne požiadavky;
 - b) podporovaním organizátorov dobrovoľníckych činností, aby kládli dôraz na kvalitu, okrem iného aj tým, že organizáciu dobrovoľníckych činností budú zakladať na analýze, o ktorú sa opierajú identifikovateľné potreby a ktorá vedie k prospešným výsledkom v miestnych komunitách;
 - c) podporovaním organizátorov dobrovoľníckych činností, aby kládli primeraný dôraz na vzdelávací rozmer dobrovoľníckych činností vrátane jazykového vzdelávania v rámci nadnárodnej dobrovoľníckej činnosti;
 - d) podporovaním organizátorov dobrovoľníckych činností pri systematickejšom a všeobecnejšom využívaní existujúcich vnútroštátnych rámcov alebo rámcov EÚ (t. j. Youthpass a Europass);

- e) uznaním práce s mládežou ako hlavného prostriedku propagácie dobrovoľníckych príležitostí pre mladých ľudí a ako jedného z hlavných nástrojov rozvoja kvality dobrovoľníckych činností v EÚ a prispievaním týmto spôsobom k vykonávaniu európskeho programu práce s mládežou²³;
- f) podporovaním cezhraničnej mobility tých, ktorí sa aktívne zapájajú do práce s mládežou a v mládežníckych organizáciách,
- g) podporovaním odbornej prípravy pracovníkov s mládežou a organizátorov dobrovoľníckych činností a uznávaním ich kľúčovej úlohy pri sprevádzaní a usmerňovaní mladých dobrovoľníkov v rámci kvalitných dobrovoľníckych skúseností;
- h) podporovaním organizátorov nadnárodných dobrovoľníckych činností, aby sa uchádzali o značku kvality Európskeho zboru solidarity;
- i) vypracovaním a presadzovaním všeobecných noriem kvality pre dobrovoľnícku činnosť, ktoré sú inšpirované komplexným systémom opatrení v oblasti kvality, podpory, začleňovania a osvedčovania uvedeným v nariadení (EÚ) 2021/888²⁴, ak je to možné vo vnútroštátnom kontexte;
- j) prijatím opatrení na zabezpečenie toho, aby dobrovoľnícke činnosti nenahrádzali zamestnanie;

²³ Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o rámci na vytvorenie európskeho programu práce s mládežou (2020/C 415/01).

²⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/888 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje program Európsky zbor solidarity a zrušujú nariadenia (EÚ) 2018/1475 a (EÚ) č. 375/2014 (Ú. v. EÚ L 202, 8.6.2021, s. 32).

23. zabezpečenie, aby prístup k nadnárodným dobrovoľníckym činnostiam bol reálnou príležitosťou pre všetkých mladých ľudí vrátane tých s nedostatkom príležitostí, a to aj:
- a) podporovaním vytvorenia a/alebo fungovania vnútroštátnych brán a regionálnych a miestnych štruktúr, ako sú napríklad infraštruktúry pre prácu s mládežou a mládežnícke informačné centrá, pokiaľ existujú, na poskytovanie informácií a usmernení o existujúcich dobrovoľníckych príležitostiach (vo formátoch prístupných osobám so zdravotným postihnutím) mladým potenciálnym dobrovoľníkom vrátane mladých ľudí s nedostatkom príležitostí, organizáciám občianskej spoločnosti/na podporu solidarity a iným zainteresovaným stranám v tejto oblasti. Tieto štruktúry môžu zahŕňať siete absolventov (napríklad EuroPeers) a miestnych pracovníkov s mládežou, využívajúc svoje kapacity na posilnenie postavenia a podporu potenciálnych záujemcov o dobrovoľnícku činnosť, a v prípade potreby by mohli spolupracovať s národnými agentúrami, ktoré vykonávajú Európsky zbor solidarity;
 - b) uľahčením prístupu k nadnárodným dobrovoľníckym skúsenostiam pre mladých ľudí s nedostatkom príležitostí prostredníctvom podpory cielených a prístupných informácií a osvedčenia zo strany príslušných organizácií a sietí²⁵, ako sú napríklad Eurodesk a ERYICA, a to aj prostredníctvom zvyšovania informovanosti o dôležitosti medzikultúrnych kompetencií a jazykového vzdelávania ako odrazového mostíka k nadnárodnej mobilite;
 - c) zaistením, aby boli organizátori dobrovoľníckych činností nabádaní, aby podporovali sociálne začlenenie, a to aj poskytovaním primeraného a vhodného ubytovania prístupného pre mladých ľudí, najmä pre mladých so zdravotným postihnutím;

²⁵ Príslušné usmernenia sú dostupné v stratégii pre inklúziu a rozmanitosť v rámci programu Erasmus+ a Európskeho zboru solidarity na adrese:
https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity_en

- d) podporovaním organizátorov dobrovoľníckych činností pri rozvíjaní aspektov začleňovania mladých ľudí s nedostatkom príležitostí v rámci ich projektov²⁶, okrem iného tým, že sa im sprostredkuje kontakt s odborníkmi zo služieb zodpovednými za podporu sociálneho začlenenia, ktorí by ich mohli podporiť a vyškoliť;
- e) poskytovaním cielenej podpory na rozvoj dobrovoľníckych činností, najmä podporovaním začlenenia, rovnosti a posilnenia postavenia znevýhodnených skupín alebo skupín ohrozených diskrimináciou a motivovaním mladých dobrovoľníkov z týchto komunit, aby sa zapájali do dobrovoľníckej činnosti a boli mienkotvorcami či vzormi vo svojej komunite;
- f) podporovaním príslušných organizácií a sietí pri propagácii miestnych dobrovoľníckych činností (vrátane krátkodobých dobrovoľníckych činností, dobrovoľníckych činností na čiastočný úväzok a skupinových formátov) ako potenciálneho prvého kroku vedúceho k účasti na nadnárodných činnostiach a poskytovaním ďalšej cielenej podpory na rozvoj dobrovoľníckych príležitostí pre mladých ľudí, ktorí sa z rôznych dôvodov nemôžu zúčastniť na fyzickej nadnárodnej mobilite, okrem iného napríklad ponúkaním digitálnych dobrovoľníckych príležitostí;

²⁶ V súlade so stratégiami EÚ pre rovnosť a politickými rámcami začleňovania zameranými na osobitné diskriminované a znevýhodnené skupiny, ktoré boli prijaté v rokoch 2020 – 2021: akčný plán EÚ proti rasizmu na roky 2020 – 2025 [COM(2020) 565 final, 18. 9. 2020], strategický rámec EÚ pre rovnosť, začleňovanie a účasť Rómov [COM(2020) 620 final, 7. 10. 2020], stratégia pre rovnosť LGBTIQ osôb [COM(2020) 698 final, 12. 11. 2020], akčný plán pre integráciu a začlenenie [COM(2020) 758 final, 24. 11. 2020], stratégia v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím [COM(2021) 101 final, 3. 3. 2021].

- g) ďalšou propagáciou existujúcich nadnárodných nástrojov, ktoré môžu uľahčiť mobilitu mládeže, ako sú preukazy mobility, a podporovaním ich využívania pri všetkých nadnárodných dobrovoľníckych činnostiach²⁷;
- h) podľa možnosti a bez toho, aby boli dotknuté schengenské *acquis* a právo Únie týkajúce sa vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín, riešením administratívnych a praktických otázok, v dôsledku ktorých majú štátni príslušníci tretích krajín ťažkosti pri získavaní víz a/alebo povolení na pobyt na účely dobrovoľníckej služby;

²⁷ Tento postup sa osvedčil v bývalej Európskej dobrovoľníckej službe a v súčasnosti Európsky zbor solidarity bezplatne poskytuje európsky preukaz mládeže každému dobrovoľníkovi.

24. zvyšovanie informovanosti o výhodách dobrovoľníckych činností prostredníctvom informačných, poradenských a osvetových aktivít, a to aj zapojením vnútroštátnych zainteresovaných strán oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, zamestnanosti, sociálnych služieb a mládeže. Venovanie osobitnej pozornosti spravodlivému oslošovaniu mladých ľudí s nedostatkom príležitostí. To zahŕňa aj propagáciu toho, že:
- a) dobrovoľnícke činnosti poskytujú mladým ľuďom konkrétny spôsob, ako prispieť k riešeniu spoločenských výziev a prejavíť solidaritu s osobami v zraniteľnej situácii;
 - b) dobrovoľnícka skúsenosť zlepšuje osobný, vzdelávací, sociálny, občiansky a profesijný rozvoj mladých ľudí a pomáha im rozvíjať kompetencie, ktoré sú na trhu práce potrebné a oceňované;
 - c) existujú rámce na podporu identifikácie, dokumentácie a potvrdzovania vzdelávacích výstupov z dobrovoľníckych činností (vrátane nástrojov Youthpass a Europass);

25. podporovanie a propagovanie činností zameraných na budovanie komunit v súvislosti s dobrovoľníckou činnosťou. To zahŕňa:
- a) vnútroštátnu podporu fungovania sietí dobrovoľníkov, najmä tých, ktoré majú dlhodobú víziu, t. j. nie sú naviazané na trvanie jednotlivých projektov alebo ním obmedzené;
 - b) podporu existujúcich európskych sietí spojených s dobrovoľníckou činnosťou, najmä Európskej siete solidarity a Europeers, ako aj ďalších zdrojov a platforiem dostupných prostredníctvom portálu Európskeho zboru solidarity na Európskom portáli pre mládež;
 - c) nabádanie bývalých dobrovoľníkov, aby sa v úlohe ambasádorov alebo členov siete podelili o svoje skúsenosti prostredníctvom mládežníckych sietí, vzdelávacích zariadení a seminárov a školili súčasných alebo budúcich dobrovoľníkov;
 - d) nabádanie organizátorov dobrovoľníckych činností, aby podporovali dobrovoľníkov pri ich integrácii v hostiteľskej komunite počas ich činnosti a pri ich ďalšom zapájaní do dobrovoľníckych činností po návrate domov, s osobitným dôrazom na usmerňovanie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí;

26. preskúmanie nových trendov a alternatívnych rozmerov a formátov dobrovoľníckej činnosti, a to aj prostredníctvom:
- a) propagácie, testovania formátov a zhromažďovania dôkazov v súvislosti s digitálnym dobrovoľníctvom v nadnárodnom kontexte, ako doplnkom fyzickej mobility alebo dokonca ako samostatným formátom dobrovoľníckych činností.
 - b) uznania hodnoty medzigeneračného dobrovoľníctva a jeho podporovania ako cenného spôsobu prispievania k riešeniu výziev, ktorým čelí starnúca spoločnosť, ako aj spôsobu zapojenia mladých ľudí do medzigeneračného dialógu, uľahčenia medzigeneračného prenosu vedomostí a zlepšenia sociálnej súdržnosti;
27. vytváranie synergií, komplementárnosti a kontinuity medzi systémami dobrovoľníckej činnosti a dobrovoľníckymi činnosťami existujúcimi na európskej úrovni a (na rôznych úrovniach) v členských štátoch. To zahŕňa napríklad:
- a) výmenu informácií medzi členskými štátmi o existujúcich systémoch dobrovoľníckej činnosti vrátane vnútroštátnych systémov a činnosti verejnej služby, ak existujú, a odovzdávanie týchto informácií Európskej komisii s cieľom uľahčiť ich uverejňovanie na Európskom portáli pre mládež v jeho sekcii Wiki pre mládež a vypracovanie najlepších postupov;
 - b) zváženie opatrení, ktorými by sa presadzoval a podporoval prenos najlepších postupov medzi systémami dobrovoľníckej činnosti či dobrovoľníckymi činnosťami;

28. podporovanie dobrovoľníckych činností, ktoré zmysluplne prispievajú k riešeniu výziev súvisiacich s klímou a so životným prostredím, a to prostredníctvom:
- a) podpory integrácie ekologických postupov do všetkých dobrovoľníckych projektov a činností, ako aj podpory environmentálne udržateľného a zodpovedného správania účastníkov a zúčastnených organizácií;
 - b) podpory znižovania environmentálnej stopy dobrovoľníckych činností, napríklad znižovaním množstva odpadu, recykláciou a – pokiaľ je to možné – používaním udržateľných dopravných prostriedkov;
 - c) podpory rozvoja dobrovoľníckych činností, ktoré sa zaoberajú témou ochrany životného prostredia, udržateľnosťou, cieľmi v oblasti klímy a prevenciou katastrof a následnou obnovou;
29. zahrnutie informácií o pokroku pri plnení tohto odporúčania do pravidelných aktualizácií v rámci stratégie EÚ pre mládež, najmä sekcie Wiki pre mládež.

TÝMTO VYZÝVA KOMISIU, ABY:

30. Uľahčila výmenu postupov medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o riešenie prekážok, ktoré by mladým ľuďom mohli brániť v účasti na dobrovoľníckych činnostiach, napríklad prostredníctvom činností partnerského učenia, expertných skupín Komisie alebo platformy stratégie EÚ pre mládež.
31. Podporila členské štáty, aby sa riadili týmto odporúčaním, prostredníctvom mechanizmov a nástrojov spolupráce v rámci stratégie EÚ pre mládež, európskeho programu práce s mládežou a programov EÚ pre mládež, najmä Európskeho zboru solidarity.
32. Uľahčovala vzájomné učenie a výmeny medzi členskými štátmi a všetkými príslušnými zainteresovanými stranami na rôznych úrovniach prostredníctvom činností ako partnerské učenie, partnerské poradenstvo, expertné skupiny, vytváranie sietí a iných štruktúr spolupráce, a to aj so zameraním na synergie a komplementárnosť medzi systémami alebo činnosťami na úrovni EÚ a vnútroštátnej úrovni vrátane vnútroštátnych systémov verejnej služby, ak existujú. Na tento účel využila existujúce priestory, ako je napríklad Wiki pre mládež a Európsky portál pre mládež, kde si členské štáty a mimovládne organizácie (MVO) na rôznych úrovniach môžu vymieňať zdroje a poznatky.
33. Preskúmala nové trendy a formáty dobrovoľníckej činnosti, ktoré sú v súlade so základnými zásadami rovnakých príležitostí a nediskriminácie, prístupnosti, inkluzívnosti a vysokej kvality činnosti, prostredníctvom zhromažďovania dôkazov, vypracovania najlepších postupov a prípravy usmernení a príručiek, najmä pokiaľ ide o digitálne alebo kombinované dobrovoľníctvo a medzigeneračné dobrovoľníctvo.

34. Propagovala a šírila informácie o európskych príležitostiach v oblasti dobrovoľníckej činnosti mládeže, najmä pre ľudí s nedostatkom príležitostí a informovala o nich prostredníctvom Európskeho portálu pre mládež, ktorý obsahuje nástroj na registráciu na činnosti v oblasti solidarity v rámci Európskeho zboru solidarity. V spolupráci s členskými štátmi pridala na Európsky portál pre mládež odkazy na príslušné vnútroštátne webové sídla²⁸.
35. Ďalej rozvíjala, propagovala a podporovala využívanie existujúcich nástrojov EÚ, ktoré podporujú potvrdzovanie výstupov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, najmä Youthpass a platformu Europass, a to aj prostredníctvom európskych digitálnych potvrdení pre vzdelávanie.
36. Podporovala výskum a zber údajov o dlhodobom vplyve dobrovoľníckych činností a činností v oblasti solidarity na jednotlivcov a organizácie, ako aj na spoločnosť vrátane získaných skúseností a poznatkov o vplyve pandémie ochorenia COVID-19 na sektor dobrovoľníctva a jeho pripravenosť na podobné krízy, a to prostredníctvom štúdií, prieskumov, štatistík, výskumov a analýzy údajov.
37. Využívala online platformu Wiki pre mládež na zhromažďovanie informácií o pokroku členských štátov pri plnení tohto odporúčania.
38. Podávala správy o využívaní odporúčania Rady pri práci na vykonávaní stratégie EÚ pre mládež a strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a v odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr.

Toto odporúčanie nahrádza odporúčanie Rady z 20. novembra 2008 o mobilite mladých dobrovoľníkov v rámci Európskej únie.

V Luxemburgu

*Za Radu
predseda/predsedníčka*

²⁸ S informáciami podľa bodu 2 písm. a) tohto odporúčania, ako aj informáciami o vnútroštátnych systémoch dobrovoľníckej činnosti a o dobrovoľníckych činnostiach.